

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Ideological

مسائل ایدئولوژیک

تتبع و نگارش: الحاج داکتر امین الدین « سعیدی- سعیدی افغانی »
۰۲ اگست ۲۰۱۶

تفسیر احمد - ۱۷

ترجمه و تفسیر سوره الشرح- ۲

به ادامه گذشته:

«وَرَفَعْنَا لَكَ ذِكْرَكَ» و آوازه تو را بلند نکردیم و بالا نبردیم؟

«ذِكْرُ»: آوازه . نام نیک . حسن شهرت . رفع ذکر آن حضرت صلی الله علیه وسلم اینست که در تمام شعایر اسلامی همراه با نام پروردگار با عظمت نام مبارک آنحضرت صلی الله علیه وسلم گرفته می شود ، بر همه مناره ها و منبر های جهان همراه با «أشهد أن لا اله الا الله ، اشهد أن محمد رسول الله» گفته می شود ، و هیچ انسان عاقلی اگر چه مسلمان هم نباشد نام مبارک او را بدون احترام بر زبان نمی آورد.

«فَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا» چرا که همراه با سختی و دشواری ، آسایش و آسودگی است .

«فَإِنَّ . . .»: بیان علت و سبب مطالب پیش است . «الْعُسْرُ»: سختی . دشواری (برای توضیح بیشتر به سوره : بقره / ۱۸۵ ، سوره طلاق / ۷ ، سوره كهف / ۷۳) مراجعه فرمائید .
«يُسْرًا»: آسایش . آسودگی .

«إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا» مسلماً با سختی و دشواری ، آسایش و آسودگی است . «إِنَّ مَعَ . . .»: تکرار آیت ، برای تحکیم مطلب پیشین و تأکید این سنت خدائی در همه ادوار است .

مفسرین در تفسیر این آیت متبرکه می نویسند : «فَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا (۵) إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا (۶)» این مژده بزرگی است که هرگاه سختی و دشواری در میان آید آسانی همراه آن خواهد بود، حتی اگر سختی و دشواری در سوراخ سوسماری برود آسانی بر آن وارد می شود و آن را بیرون می آورد. همان طور که خداوند متعال می فرماید: «سَيَجْعَلُ اللَّهُ بَعْدَ عُسْرٍ يُسْرًا» (سوره الطلاق: ۷). «خداوند بعد از سختی، آسانی خواهد آورد». و همانطور که پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: «فرج به همراه سختی و اندوه است و آسانی با سختی همراه است». و معرّفه آمدن کلمه «عسر» در هر دو آیت براین دلالت می کند که سختی و دشواری یکی است و نکره بودن کلمه «یسر» نشانگر آن است که آسانی تکرار خواهد شد و معرّفه بودن کلمه «العسر» که الف و لام آن بر استغراق و عموم می باشد دال بر این است که سختی و دشواری هر چند شدت یابد در آخر آسان خواهد شد و آسانی با آن همراه خواهد بود. سپس پیامبرش را به صورت مخاطب اصلی و مؤمنان را به تبع او دستور داد تا خدا را سپاس گذارند و وظیفه خود را

در برابر عظمت او انجام دهند و فرمود: **فَإِذَا فَرَغْتَ فَانصَبْ** وقتی از کارهایت فراغت یافتی و در دل تو چیزی که آن را دچار مشکل نماید باقی نماند در دعا و عبادت بکوش.

«فَإِذَا فَرَغْتَ فَانصَبْ»

هرگاه (از کار مهمی) بپرداختی، به دنبال آن (به کار مهم دیگری پرداز و در آن بکوش و) رنج ببر (و فرجام کاری را آغاز کار دیگری کن).

«فَرَغْتَ» : فراغت یافتی . تمام شدی و بیکار ماندی . **«انصَبْ»** : رنج ببر . مؤمن باید انسان متحرک و پویانی باشد و پس از فراغت از وظیفه‌ای ، آماده کوشیدن و سختی کشیدن در وظیفه دیگری باشد . چون : "ما زنده به آنیم که آرام نگیریم" .

«وَالِی رَبِّكَ فَارْغَبْ» و یکسره به سوی پروردگارت روی آر (و تنها بدو دل و امید ببند ، و جز به او خود را مشغول مساز). یعنی هر گاه شما از یک زحمت دعوت حق و تبلیغ احکام ، فارغ شدید ، برای زحمت دیگر آماده باشید ، و آن این که به نماز ، ذکر الله ، دعا و استغفار پردازید .

«وَالِی رَبِّكَ فَارْغَبْ» و برای اجابت دعای خود فقط به پروردگارت روی بیاور و از کسانی مباش که وقتی کار و بارشان تمام می‌شود به بازی و سرگرمی مشغول می‌شوند و از پروردگار خود و از ذکر او اعراض می‌کنند. و اگر چنین کنی آنگاه از زیان کاران خواهی بود. و گفته شده معنی آیت چنین است: هرگاه از نماز فارغ شدی و آن را کامل نمودی در دعا بکوش و در خواستن نیازهایت به او روی بیاور. و کسی که چنین گفته بر مشروعیت دعا و ذکر بعد از نمازهای فرض استدلال کرده است.

مفهوم توصیه به صبر در اسلام :

پروردگار با عظمت ما می فرماید: **«وَاصْبِرُوا إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ»** (سوره انفال: ۴۶) (و صبر و استقامت کنید که خداوند با استقامت کنندگان است!)

همچنان در جایی دیگر می فرماید: **«إِنَّهُ مَنْ يَتَّقِ وَيَصْبِرْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ»** (سوره یوسف: ۹۰) (هر کس تقوا پیشه کند، و شکیبایی و استقامت نماید، (سرانجام پیروز می‌شود) چرا که خداوند پاداش نیکوکاران را ضایع نمی‌کند!)

و باز هم در (آیت ۱۰ سوره زمر) می فرماید: **«إِنَّمَا يُؤَفِّي الصَّابِرُونَ أَجْرَهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ»** (صابران اجر و پاداش خود را بی حساب دریافت می‌دارند!)

«فَاصْبِرْ إِنَّ الْعَاقِبَةَ لِلْمُتَّقِينَ» (سوره هود: ۴۹) (بنابراین، صبر و استقامت کن، که عاقبت از آن پرهیزگاران است!) پس شما را بر صبر نمودن توصیه می کنیم که ان شاء الله مشکلات بزودی حل خواهند شد چرا که برآستی پس از سختی آسانی در راه است: **«إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا»** سوره انشراح ۶ . یعنی: آری با دشواری آسانی است.

مفهوم «إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا» :

بسیاری از کسان می پرسند که با توجه به این آیت چرا بعضی مسلمانها تا آخر عمرشان سختی می بینند؟ همیشه مصیبت ها بر بالای شان می آیند و به اصطلاح تا آخر عمر شان در عذابند ؟ حتی آنهایی که بیشتر عمر خویش را در طاعات و عبادات سپری می کنند!؟

در جواب باید گفت: چون خدای متعال بر آنها منت گذاشته و با این بهانه بسیاری از گناهانشان را پاک می کند، زیرا مصائب و سختیها و بلاها، کفاره گناهان هستند و خوشا به حال آن کسانی که در بلا و مصیبت صبوری پیشه می کنند چرا که همین سختیها و ناخوشیها اگر با صبوری تحمل شوند موجب کفاره گناهانشان می شود، و شاید این لطف و رحمت الهی (تحمل و صبوری در برابر مشکلات) نصیب هر کسی نشود.

ابوهریره رضی الله عنه می گوید:

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ يُرِدِ اللَّهُ بِهِ خَيْرًا، يُصِيبْ مِنْهُ». (رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمود: «خداوند به هر کس که اراده خیر داشته باشد، او را گرفتار بلا می سازد»). (بخاری: ۵۶۴۵).

و خدای متعال در مورد کسانی که صبور هستند می فرماید: «إِنَّمَا يُؤَفِّي الصَّابِرُونَ أَجْرَهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ» (سوره الزمر: ۱۰). یعنی: بی تردید شکیبایان پاداش خود را بی حساب [و] به تمام خواهند یافت.

و باز ابوهریره رضی الله عنه روایت می کند: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَثَلُ الْمُؤْمِنِ كَمَثَلِ الْخَامَةِ مِنَ الزَّرْعِ، مِنْ حَيْثُ أَتَتْهَا الرِّيحُ كَفَأَتْهَا، فَإِذَا اعْتَدَلَتْ، تَكَفَأَ بِالْبَلَاءِ، وَالْفَاجِرُ كَالْأَرْزَةِ، صَمَاءٌ مُعْتَدِلَةٌ، حَتَّى يَقْصِمَهَا اللَّهُ إِذَا شَاءَ». (بخاری: ۵۶۴۴).

یعنی: رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمود: «مثال مؤمن، مانند ساقه گیاهی است که از هر طرف، بادی به سراغ اش می آید و او را کج می کند. و هنگامی که باد، آرام می گیرد، راست می شود. (همیشه در بلا و مصیبت به سر می برد و این مصیبت ها باعث کفاره گناهانش می گردند). اما فرد فاجر، مانند درخت کاج، سخت و استوار است تا این که مرگش فرامی رسد و خداوند او را نابود می گرداند». (یعنی کمتر دچار گرفتاری می شود).

و ابوسعید خدری و ابوهریره رضی الله عنهما می گویند: «مَا يُصِيبُ الْمُسْلِمَ مِنْ نَصَبٍ وَلَا وَصَبٍ، وَلَا هَمٍّ وَلَا حُزْنٍ، وَلَا أَدَى وَلَا عَمٍّ، حَتَّى الشُّوْكَةِ يُشَاكُّهَا، إِلَّا كَفَّرَ اللَّهُ بِهَا مِنْ خَطَايَاهُ». (بخاری: ۵۶۴۲).

یعنی: نبی اکرم صلی الله علیه وسلم فرمود: «مسلمان، دچار هیچگونه خستگی، مریضی، نگرانی، ناراحتی، گرفتاری و غمی نمی شود مگر این که خداوند به وسیله آنها، گناهانش را می بخشد. حتی خاری که به پایش می خورد» (باعث کفاره گناهانش می شود).

پیامبر صلی الله علیه و سلم در مورد صبر و شکر بنده مؤمن فرموده است: «عجبا لأمر المؤمن إن أمره كله خير، وليس ذاك لأحد إلا للمؤمن؛ إن أصابته سرآء شكر؛ فکان خيراً له، وإن أصابته ضراء صبر؛ فکان خيراً له» (روایت مسلم) یعنی: چه عجیب است امر مؤمن، همه امورش برایش خیر است، و این برای کسی نیست مگر برای مؤمن، اگر نعمت به وی برسد شکر می کند و این شکر کردن برایش خیر است و اگر مصیبت به وی برسد صبر می کند، و این صبر کردن برایش خیر است.

هكذا پیامبر صلی الله علیه و سلم فرمودند: «حفت الجنة بالمكاره وحفت النار بالشهوات». مسلم (۲۸۲۲) و ترمذی (۲۵۵۹). یعنی: بهشت با سختیها پوشیده و جهنم نیز با شهوات پوشیده شده است. بنابراین هرگاه بنده مؤمن متقی در بلا و مصیبتی قرار گرفت، باید آن را به نعمت تبدیل کند! چگونه؟ با صبوری و سپاسگذاری کردن و راضی شدن به تقدیر الهی و توکل کردن به او در دفع آن سختی.. تا بدین ترتیب آن را کفاره گناهانش کند.

در ضمن اینگونه هم که شما تصور می کنید نیست؟! چرا که هر کسی در زندگی خود هم خوشی داشته و هم ناخوشی و شاید در این میان بعضی از مؤمنان بیشتر در سختی ها باشند، که گاهی آن سختیها نتیجه اعمال و کارهای خودشان است چنان که الله تعالی می فرماید: «وَمَا أَصَابَكُمْ مِّنْ مُّصِيبَةٍ فِيمَا كَسَبَتْ أَيْدِيكُمْ وَيَعْفُو عَنْ كَثِيرٍ» (شوری ۳۰). یعنی: اگر شما را مصیبتی رسد، به خاطر کارهایی است که می کنید و خدا بسیاری از گناهان را عفو می کند.

و گاهی خدای متعال بنا به حکمت خویش وی را می آزماید، چنان که می فرماید: «وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ بِشَيْءٍ مِّنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ مِّنَ الْأَمْوَالِ وَالْأَنْفُسِ وَالتَّمَرَاتِ وَبَشْرٍ الصَّابِرِينَ * الَّذِينَ إِذَا أَصَابَتْهُمُ مُصِيبَةٌ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ * أُولَئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَوَاتٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُهْتَدُونَ» (سوره بقره ۱۵۵). یعنی: قطعاً همه شما را با چیزی از ترس، گرسنگی، و کاهش در مالها و جانها و میوهها، آزمایش می‌کنیم؛ و بشارت ده به استقامت‌کنندگان، آن کسانی که چون مصیبتی به آنها برسد گویند: «ما از آن خدا هستیم و به سوی او باز می‌گردیم» آنان درود و رحمت خدا شامل حالشان است و ایشان هدایت شونده‌گان هستند.

خداوند متعال خبر داده است که حتماً بندگان را به مشکلاتی گرفتار می‌نماید و با مصیبتی می‌آزماید (از قبیل آفت های آسمانی، غرق شدن، ضایع شدن، و اموالی که پادشاهان ستمگر و راهزنان با زور و فشار می‌ستانند. اما به هر حال اینگونه نیست که کل عمرش در سختی و عذاب باشد! و این تصور صحیح نیست و ما آن را نمی‌پذیریم.

هدف از شق صدر رسول الله:

هدف از شق الصدر پیامبر محمد مصطفی صلی الله علیه و سلم چه بوده است؟
اولاً حادثه «شق الصدر» یعنی: «شکافتن سینه» پیامبر صلی الله علیه و سلم، هنگامی رخ داد که در قبیله بنی سعد برای رضاعت نزد حلیمه سعدیه زندگی می‌کرد، تا این که بنا به گزارش ابن اسحاق چند ماه بعد، و یا بنا به نظر محققان در سن چهار سالگی ماجرای شکافتن سینه‌اش پیش آمد.

مسلم در صحیح خود از انس رضی الله عنه روایت کرده است که: «أَتَاهُ جِبْرِيلُ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَهُوَ يَلْعَبُ مَعَ الْعِلْمَانِ فَأَخَذَهُ فَصَرَاعَهُ فَشَقَّ عَنْ قَلْبِهِ فَاسْتَخْرَجَ الْقَلْبَ فَاسْتَخْرَجَ مِنْهُ عِلْفَةً فَقَالَ هَذَا حَظُّ الشَّيْطَانِ مِنْكَ ثُمَّ غَسَلَهُ فِي طَسْتٍ مِنْ ذَهَبٍ بِمَاءٍ زَمْزَمَ ثُمَّ لَأَمَهُ ثُمَّ أَعَادَهُ فِي مَكَابِهِ وَجَاءَ الْعِلْمَانُ يَسْعَوْنَ إِلَى أُمِّهِ يَعْنِي ظَنِرَةَ فَقَالُوا إِنَّ مُحَمَّدًا قَدْ قُتِلَ فَاسْتَقْبَلُوهُ وَهُوَ مُنْتَقِعُ اللَّوْنِ قَالَ أَنَسٌ وَقَدْ كُنْتُ أَرُبِّي أَثَرَ ذَلِكَ الْمُخِيطِ فِي صَدْرِهِ».

مسلم از انس روایت کرده است که جبرئیل علیه السلام نزد پیامبر صلی الله علیه و سلم آمد، در حالی که با اطفال دیگر مصروف بازی بود. او را از جای برگرفت و بر زمین خواباند و سینه او را برشکافت و قلب او را خارج ساخت، و از درون آن، لخته خونی را بیرون کشید و گفت: این است بهره شیطان از تو! آنگاه دل او را در طشتی زرین با آب زمزم شست و شو داد؛ و سپس و به جای اولی اش بازگردانید و سینه اش را دوخت. اطفال نزد مادرش یعنی دایه اش شتافتند و گفتند: محمد را کشتند! همگی در پی یافتن او شتافتند. وقتی او را یافتند، رنگ رخساره اش دگرگون شده بود. انس گوید: من جای آن دوخت و دوز جبرئیل را روی سینه پیامبر صلی الله علیه و سلم می‌دیدم (صحیح مسلم، کتاب الایمان، باب الاسراء، جلد ۱، صفحه ۱۴۷، ح ۲۶۱). حلیمه سعدیه پس از این واقعه ترسید و او را به مادرش بازگردانید.
مطابق احادیث و روایات سیرت نویسان، حادثه شکافتن سینه پیامبر صلی الله علیه و سلم سه بار در زندگی اش رخ داده است.

اول: هنگام کودکی همانطور که داستان آن در فوق بیان شد و این روایت در صحیح مسلم آمده است و حکمتش همان بود که آن دو ملانکه بیان کردند و گفتند: «این است بهره شیطان از تو»، و یک لخته خونی را از قلبش جدا کردند.
دوم: قبل از بعثت و حکمتش این بود که با قلب کاملتر و قویتری وحی را استقبال کند. حافظ ابن حجر در کتابش «الفتح» در شرح اسراء و معراج گفت: «و شکافتن سینه پیامبر صلی الله علیه و سلم هنگام بعثتش ثابت شده است همانطور که ابو نعیم این روایت را در کتاب «الدلائل» بیان کرده است»، و نویسندگان سیرت پیامبر صلی الله علیه و سلم نیز این حادثه را بیان کرده اند.

سوم : قبل از حادثه اسراء و معراج، و حکمتش این بود که با قلب پاکتر و قویتری برای مناجات پروردگار به طور مستقیم آماده گردد، و این حادثه در صحیحین و همچنین کتب احادیث دیگر ثابت شده است.

آثار گناه :

۱- یکی از مهمترین آثار گناه، محروم شدن از علم و دانش است؛ علمی که خداوند در قرآن و سنت قرار داده است و مایه سعادت دنیوی و اخروی بشر است؛ انسانهای گناهکار از این علم محروم می شوند. الله عزوجل می فرماید: «... وَاتَّقُوا اللَّهَ وَيَعْلَمُكُمْ اللَّهُ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ (سوره البقره آیت: ۲۸۲) «از خدا بترسید و تقوی داشته باشید، خداوند شما را می آموزد.»

امام شافعی رحمة الله می فرماید: «همانا علم، نور خداست و نور خدا به انسانهای گناهکار داده نمی شود.»
۲- گناه و معاصی عقل انسان را فاسد و خراب می کند و قوه ادراک و خوب فکر کردن را از انسان می گیرد و انسان را در هر امری به مشکل می کشاند. از بعضی از سلف صالح (رحمهم الله) نقل شده است که می فرمایند: «هر کس معصیت خدا کند، عقل او ضایع می شود و گناه، نور عقل را از بین می برد و ضعف و سستی جای آن را می گیرد.»

۳- گناه و معصیت، قلب را ضعیف و تاریک می کند و آن را به خرابه ای تبدیل می کند که هیچ اراده و تصمیم خوبی از آن تراوش نمی کند. با اصرار بر گناه و انباشته شدن آن، خداوند قلب گنهکار را مهر می کند؛ به همین دلیل، قلب انسان، کور و صاحب آن در زمره غافلان محشور می شود. آتش جهنم اول قلبها را مورد حمله قرار می دهد و آن را با بدترین شعلهای خود می سوزاند.

۴- گناه، انسان را ذلیل و خوار می کند و عزت و سربلندی را از او می گیرد. قال الله تعالی: «مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا إِلَيْهِ يَصْعَدُ الْكَلِمُ الطَّيِّبُ وَالْعَمَلُ الصَّالِحُ يَرْفَعُهُ وَالَّذِينَ يَمْكُرُونَ السَّيِّئَاتِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَمَكْرُ أُولَئِكَ هُوَ يَبُورُ» (سوره فاطر» آیت ۱۰) اگر کسی عزت و سربلندی می خواهد، همانا تمامی عزت از آن الله است.»

۵- یکی از اثرات بد گناه، از بین رفتن «حیاء» است. حیاء که مایه زنده بودن قلب و اصل همه خوبیها و خیرهاست، بر اثر تکرار گناه و اصرار بر آن، از بین می رود. رسول اکرم صلی الله علیه و سلم می فرماید: «الْحَيَاءُ خَيْرٌ كُلُّهُ» صحیح مسلم حیاء همه اش خیر است.

۶- گناه باعث از بین رفتن رزق و روزی و نعمتهای خدا بر بندگان می شود و سبب می شود که برکت از رزق و روزی و عمر و علم و عمل انسان گرفته می شود.

قال الله تعالی: «وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَىٰ آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَلَكِن كَذَّبُوا فَأَخَذْنَاهُم بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ» (سوره الأعراف : ۹۶) «اگر مردمان این شهر ها و آبادیها به خدا و انبیاء ایمان می آوردند و از کفر و معاصی پرهیز می کردند؛ درگاه خیرات و برکات آسمان و زمین را بر روی آنها می گشودیم.»

رسول اکرم می فرماید: «إِنَّ الرَّجُلَ لِيُحْرَمَ الرِّزْقَ بِالذَّنْبِ الَّذِي يُصِيبُهُ» ابن حبان- حسن «همانا شخص به وسیله گناهی که انجام می دهد از رزق و روزی محروم می شود.»

۷- گناه سبب می شود که شیاطین و جنها به انسان نزدیک و بر او مسلط شوند و او را مورد آزار و اذیت قرار دهند و روزه روز به روز به سوی فساد و هلاکت بکشانند.

۸- گناه سبب نافرمانی و گستاخی خانواده و فرزندان بر فرد می شود. تا جایی که فرزندش (فرزند دلیند و جگرگوشه اش که او را با خون دل بزرگ کرده) بر او جرأت پیدا می کند و او را مورد آزار و اذیت و نافرمانی قرار می دهد. اما

اطاعت و بندگی خدا، انسان را در مقابل همه این مصائب حفظ می کند و فرزند را عصای دستش و نور چشمش قرار می دهد.

۹- اما بدترین اثر گناه: همانطور که انسان خدا را فراموش می کند، خداوند نیز او را فراموش می کند. خداوند برای چنین شخصی دو عقوبت قرار داده است. به این آیات توجه کنید:

الف: وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنْسَاهُمْ أَنْفُسَهُمْ أُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ (سوره الحشر: ۱۹) (مانند کسانی نباشید که خدا را از یاد برده اند، پس خدا هم خودشان را از یاد خودشان برد مصالح و اسباب سعادت خود را همچنین خوبی را از بدی تشخیص نمی دهند- آنان همانا بدکارانند)

ب- قال تعالى: ... نَسُوا اللَّهَ فَنَسِيَهُمْ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ هُمُ الْفَاسِقُونَ « (سوره التوبه آیت ۶۷) (خداوند را فراموش کرده اند و خدا هم ایشان را فراموش کرده است.» خداوند آنها را در دنیا و آخرت فراموش می کند و آنها را از لطف و رحمت خود محروم می کند.)

۱۰- گناه باعث می شود که فرشتگان خدا از انسان دور شوند. فرشتگان خدا در همه حالات همراه انسان هستند و مایه نزول رحمت و مغفرت و برکت خدا بر انسان هستند. زمانی که انسان معصیت و نافرمانی الله عزوجل می کند، فرشتگان از انسان دور می گردند و انسان از این لطف خداوند محروم می شود.

۱۱- یکی از عواقب گناه فساد و خرابی در آب و هوا و زراعت و میوه ها می باشد. الله تبارک و تعالی می فرماید: «ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ أَيْدِي النَّاسِ لِيُذِيقَهُمْ بَعْضَ الَّذِي عَمَلُوا لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ» (سوره الروم: ۴۱) (تباهی و خرابی در دریا و خشکی به خاطر کارهایی پدیدار گشته است که مردمان انجام می داده اند. بدینوسیله خدا سزای برخی از کارهایی را که انسانها انجام می دهند، بدیشان می چشاند تا این که آنها برگردند.)

۱۲- گناه، انسانها را به وسیله سیل و زلزله، لرزش زمین و طوفان و صاعقه و انفجار هلاک می کند و از بین می برد.

از ام المومنین زینب بنت جحش روایت شده که می فرماید: «یا رسول الله أَنَهْلِكُ وَفِيْنَا الصَّالِحُونَ؟ قال: نَعَمْ إِذَا كَثُرَ الْخَبَثُ» متفقٌ علیه «ای رسول الله آیا در حالی که انسانهای صالح در بین ما هستند، دچار هلاکت می شویم؟ فرمود: بله، هرگاه فسق و فجور زیاد شود.

از سهل بن سعد روایت شده است پیامبر صلی الله علیه وسلم فرمود: «سیکون فی آخر الزمان خسف، وقذف ومسح» قیل: ومتی ذلک یا رسول الله؟ قال: «إذا ظهرت المعازف والقینات» «در آخر الزمان زبونی و خواری، دشنام و ناسزا و زشتی و بد شکلی ظاهر می شود سؤال شد چه وقت ای پیامبر خدا؟ فرمودند «وقتی که آلات موسیقی و زنان خواننده ظاهر شوند» صحیح جامع الصغیر.

صدق الله العظيم و صدق رسوله نبی الکریم.

فهرست مطالب :

معلومات مؤجز

اسباب نزول

آشنائی با سوره انشراح

ترجمه مختصر

تفسیر مختصر سوره

مفهوم توصیه به صبر در اسلام

مفهوم «ان مع العسر يسرا»

هدف از شق صدر رسول الله

آثار گناه

منابع و مأخذ عمده:

- تفسیر و بیان کلمات قرآن کریم (تألیف شیخ حسنین محمد مخلوف و اسباب نزول علامه جلال الدین سیوطی ترجمه از عبد الکریم ارشد فاریابی
- تفسیر انوار القرآن - نوشته: عبدالرؤف مخلص هروی
- فیض الباری شرح صحیح البخاری داکتر عبد الرحیم فیروز هروی
- تفسیر طبری - امام المفسرین
- تفسیر المیزان
- تفسیر پرتوی از قرآن
- تفسیر القرآن الکریم - ابن کثیر (متوفی سال ۷۷۴ هـ)
- مفردات الفاظ القرآن، از راغب اصفانی
- جلوه های از اسرار قرآن حکمتیار
- تفسیر معارف القرآن مولف حضرت علامه مفتی محمد شفیع عثمانی دیوبندی مترجم مولانا محمد یوسف حسین پور
- تفسیر فی ظلال القرآن، سید قطب (متوفی سال ۱۳۸۷ هـ)
- تفسیر نور تألیف دکتر مصطفی خرم دل
- تفسیر کابلی (تألیف: شیخ محمود الحسن دیوبندی مترجم: هیاتی از علمای افغانستان)
- صحیح مسلم
- صحیح البخاری